

EURÓPAI PARLAMENT

KÜLÖNKIADÁS

EURÓPAI TANÁCS

Brüsszel

2004. november 4-5.

**ELNÖKI BESZÉD, JOSEP BORRELL FONTELLES
AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI**

03/S-2004

Elnökségi Főigazgatóság

HU

HU

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

ELNÖKI BESZÉD, JOSEP BORRELL FONTELLES

EURÓPAI TANÁCS

Brüsszel

2004. november 4

Hölgyeim és uraim!

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy első alkalommal szólhatok Önökhöz az Európai Parlament elnökeként.

Az elmúlt héten Strasbourgban történt események bizonyára meglepték Önöket, sőt néhányukban talán kifejezett nemtetszést váltottak ki. Amint tudják az Európai Parlamentben végül nem került sor arra, hogy szavazzunk a kérdésről, de szeretném elmondani Önöknek, hogy én magam hogyan értékelem a tényeket, amelyekről Rómában már volt alkalmam néhányukkal beszélgetni.

Elsőként szilárd meggyőződésem, hogy a történetek erősítik az Unión belüli demokráciát, előrelépést jelentenek intézményeink számára, felkeltik a közvélemény érdeklődését az európai politikai vita iránt és biztosítja, hogy az emberek alapvető jogai hatékonyabban érvényesülnek.

Másodszor, egyetlen pillanatig sem éreztem úgy, hogy a történetek intézményi válságot okoztak volna, vagy hogy a két intézmény közötti erőpróbáról lett volna szó. A történetek a bevett demokratikus vita részét képezik. A Parlamentben olyan valódi politikai vita zajlott, amely jelentősen felkeltette a közvélemény érdeklődését. Joggal sajnálkozunk az európai választásokon való alacsony részvétel miatt. Tartunk attól, hogy az alkotmányos szerződés tervezetéről szóló népszavazás nem kelti fel eléggé polgártársaink figyelmét. Most úgy vélem, örülhetünk annak, hogy az Európai Parlament, amely immár szélesebb jogkörökkel rendelkezik, felelős módon él jogaival.

Emlékezzünk rá, hogy a jelenleg hatályos szerződések értelmében (sőt, még a leendő alkotmány alapján is) jelenleg (és a jövőben is) az Európai Parlament joga a Bizottság testületként történő beiktatása. Véleményem szerint az intézmények közötti egyensúly nem borult fel, még csak meg sem változott. A biztosjelöltek meghallgatásai, amelyeket a Parlament különböző bizottságai tartottak, lehetővé tették számunkra, hogy értékeljük az érintett jelöltek képességeit és az általuk folytatni kívánt politikát.

Harmadszor, a vita, ha nem is teljes egészében, de legalább is nagy részben igen kényes szociális kérdésekről szólt: a menekült- és bevándorlás-politika alapvető kérdése, a nők szerepe a munkahelyen és a családban, a szexuális irányultság miatti diszkrimináció leküzdése, valamint a politika és az etika kapcsolata. Az Európai Parlament soha senkit nem részesített meggyőződése miatt hátrányos megkülönböztetésben.

Egy olyan Európában, amely nemrég fogadta el az alapjogi chartát természetes, hogy ilyen kérdések napirendre kerüljenek.

Függetlenül az üggyel kapcsolatos álláspontoktól, a vita bebizonyította, hogy az Unió nem pusztán gazdasági közösség, hanem közös alapértékeken alapuló közösség. Őszintén hiszem, hogy a Parlament segítette megerősíteni azokat az értékeket, amelyeken Európa nyugszik.

A Parlament azonban más problémákra is ráirányította a figyelmet. Az EP olyan biztosokból álló független Bizottságot szeretne, akik jártasak azon a területen, amelyért felelnek.

Végül szilárd meggyőződésem, hogy az Európai Uniónak egyrészt hiteles Parlamentre, másrészt erős Bizottságra van szüksége. A két intézmény egyike sem lesz erősebb azáltal, ha a másikat gyengíti. Durão Barroso, a Bizottság elnöke, akinek a Parlament júliusban széleskörű bizalmat szavazott, meghozta azt a bölcs döntést, hogy nem terjesztett elő a biztosok testületére vonatkozó javaslatot.

A Parlament nem tett mást, mint élt azokkal a jogokkal, amelyek a szerződések alapján megilletik. Egy általános választás nyomán létrejött intézményt nem lehet úgy jogokkal felruházni, hogy feltételül azt szabjuk, hogy azokat majd ne gyakorolja.

Remélem, hogy hamarosan olyan politikai megoldást javasolnak, melynek révén a Parlament bizalmat szavazhat a biztosok testületének. Igen fontos lépések történtek már ennek érdekében, és szilárd meggyőződésem, hogy az Európai Tanács ülésén további lépések születnek, így Durão Barroso előterjesztheti javaslatát az említett cél megvalósítása érdekében. Az Európai Parlament kész arra, hogy haladéktalanul elindítsa a szükséges folyamatot annak érdekében, hogy az új Bizottság beiktatásáról szóló szavazást már a következő ülésén meg lehessen tartani.

***

Szeretném üdvözölni továbbá a holland elnökség rendkívüli erőfeszítéseit, amelyeket a **közvéleménnyel történő kommunikáció** terén fejtett ki. Én magam is részt vettem az európai külügyminisztereknek azon az igen érdekes, nem hivatalos tanácsi megbeszélésén, amelyet ebben a témában rendeztek október 5-én Amszterdamban. Decemberben az Európai Parlament véleményt fogad el az alkotmányos szerződésről, és ennek alapján megkezdjük a lehető leginkább decentralizált módon folytatott tájékoztatási tevékenységeket.

***

A Konvent munkája a „vélemények megismerésével” kezdődött, amely lehetővé tette számunkra, hogy megismerjük az átlagemberek Európai Unióval kapcsolatos várakozásait, amelyek alapvetően három kategóriába sorolhatók: foglalkoztatás, biztonság és Európa jelenléte a nemzetközi szinten.

S lám valóban: a munkahelyek és a biztonság a mostani tanácskozásuk két legfőbb pontja.

Ami a növekedést és foglalkoztatást illet, már rendelkezésre áll a Wim Kok által készített jelentése a **lisszaboni stratégiáról**.

Az első dolog, amit a lisszaboni stratégiával kapcsolatban tennünk kell, az az, hogy a jövőben nem így hívjuk, mert így senki sem tudja, hogy mit takar. Javaslom, hogy ezentúl nevezzük „versenyképességi, szociális kohéziós és környezetvédelmi stratégiának”.

Az Európai Tanács jövő tavaszi ülésén éppen öt éve lesz, hogy az Európai Unió eldöntötte, hogy azt a célt tűzi maga elé (szó szerint idézem), hogy „a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudás alapú gazdaságává váljon, mely képes a fenntartható gazdasági fejlődésre több és jobb munkahelyet és szorosabb társadalmi összetartást biztosítva”. Ezt a mondatot annyit ismételtük, hogy immár valamilyen elcsépeledt frázisra kezd hasonlítani.

Akárhogy is van, a folyamatnak mindennek ellenére folytatódni kell ha magas fokú foglalkoztatottságot akarunk biztosítani, ami (ahogyan arra a Kok-jelentés oly egyértelműen rámutat) ez egyedüli olyan dolog, amely finanszírozni képes egy öregedő Európában a kölcsönös szolidaritás politikáját, amely az európai szociális modell központi eleme.

Lisszabonban az aktív népesség 70%-os foglalkoztatottságát tűztük ki célul. A jelenlegi arány 63% az Egyesült Államokban regisztrált 71%-hoz képest.

A kutatási és fejlesztési kiadások tekintetében a GNP 3%-át tűztük ki célul az Európai Tanács barcelonai ülésén. Európa jelenleg a GNP 1,9%-án stagnál az Egyesült Államok 2,8 és Japán 3,1%-ához képest.

Figyelembe kell azonban vennünk, hogy ezeket az értékeket gazdasági fellendülés időszakában határoztuk így meg. A mai, gazdaságilag szűkös időkben be kell látnunk, hogy ezen célok megvalósulása továbbra is távoli cél marad, amelyet 2010-re sem érünk el, hacsak nem teszünk jelentősen nagyobb erőfeszítéseket.

Ráadásul ha kiderül, hogy a célok egyszerűen nem megvalósíthatók, akkor elég bátorságunknak kell lenni ahhoz, hogy felülvizsgáljuk azokat anélkül, hogy lemondanánk azok reális időn belül történő megvalósításáról.

Az európai gazdaság versenyképesebbé tétele olyan küzdelem, amelyet elsősorban az egyes tagállamokon belül kell megvívni, ahogyan azt a Bizottság és a Tanács jól tudja. Az EU azonban maga is hozzájárulhat, és hozzá is kell járulnia, ehhez a folyamathoz, máskülönben mi értelme lenne, hogy minderről itt tárgyaljunk?

Biztosítanunk kell, hogy az irányelveket gyorsan átültessék a tagállamok belső jogába. Amint tudják, a lisszaboni stratégia 40 irányelve közül csupán hetet hajtottak végre minden tagállamban, míg az uniós irányelvek átültetési aránya átlagosan legfeljebb 60%-os.

Ha azt akarjuk, hogy „versenyképességi, szociális kohéziós és környezetvédelmi stratégia” sikeres legyen, akkor három intézményünknek igen fegyelmezett menetrend és célirányosabb célkitűzések alapján kell a munkáját ütemeznie, és a 2003 decemberében aláírt jobb jogalkotással kapcsolatos megállapodást teljes egészében végre kell hajtania.

Ezután a stabilitási egyezmény reformjával és az Unió jövőbeli finanszírozásával kapcsolatban tartandó megbeszélések céljának magában kell foglalnia az európai növekedés ösztönzését, a színvonalas foglalkoztatást, a kutatást, a technológiát és az innovációt.

Ennek érdekében az Európai Parlament mechanizmust fogadott el az összes érintett parlamenti bizottság közötti koordináció érdekében, és az Unió jövőbeli finanszírozásával foglalkozó ideiglenes bizottságot hozott létre, melynek én leszek az elnöke.

Ezzel kapcsolatban, ahogyan azt a lengyel és a dán miniszterelnök ma reggel igen találóan elmondta, növelnünk kell a kutatásra szánt finanszírozást a 25 tagállam tudományos erőforrásainak mozgósítása és a fiatal kutatók ösztönzése érdekében azért, hogy szakértelmük ne kerüljön az Unión kívülre, ezzel is rontva technológiai deficitünket.

***

Az európai polgárok azt is várják az Uniótól, hogy az garantálja biztonságukat. Az Európai Parlament a jelenlegi szerződések alapján szeretné, ha az alkotmányos szerződésben foglalt bizonyos rendelkezéseket korábban elfogadnák. Ezek a közös európai menekültügyi rendszerrel, valamint a menekültek egységes státuszával kapcsolatos rendelkezések; az ezen kérdésekről szóló vita már folyamatban van.

Ehhez hasonlóan, úgy érezzük, hogy a menekültügy (a szerződés 67. cikke) területét érintő intézkedésekre, valamint a terrorizmus elleni küzdelemre és a nemzetközi bűnözésre vonatkozó két áthidaló záradék életbe léptetése szintén nem várhat az alkotmány hatálybalépéséig.

Az Európai Parlament számára létfontosságú, hogy ezen a területen a döntések a jogalkotó hatóság két ága közötti együttléssel szülessenek. Ebben a tekintetben arra buzdítom Önöket, hogy fogadják el a holland elnökség javaslatát, amely a demokrácia logikájának érdekében felhívta az Európai Tanácsot arra, hogy a menekültügy, a bevándorlás és a határellenőrzés területein ezentúl minősített többségi szavazással hozza meg döntéseit.

Ez az alkotmányos szerződés egyik alapvető pontja, és ha a Tanács ma ezt elveti, akkor hogyan lesz majd képes megmagyarázni az embereknek azt, hogy az alkotmány ratifikálása kulcsfontosságú kérdés?

Az európai polgárok együttélését és biztonságát érintő elsősorú probléma a nemzetközi terrorizmus fenyegetése. Az Európai Parlament sürgősnek ítéli egy sor intézkedés elfogadását: erősíteni kell a rendőri szervek között együttműködést és információcserét, többek között az Europol európai ügynökséggé alakításával, az Unió nevében folytatott tárgyalások során valódi nemzetközi rendőri együttműködési megállapodásokat kell elfogadni, valamint a terrorizmus áldozatainak megsegítésével foglalkozó európai hivatalt kell létrehozni.

Végezetül a menekültek védelmére vonatkozó intézkedések fokozása érdekében az Európai Parlament nagy jelentőséget tulajdonít egy valódi európai menekültpolitika bevezetésének, amely garantálja, hogy a menekültek teljes mértékben gyakorolhassák jogaikat és megtiltja a kollektív kitoloncolást.

***

Hölgyeim ér Uraim! Az Európai Parlament szintén hozzájárulhat azon nehéz döntés előkészítéséhez, amelyet decemberben **Törökországgal** kapcsolatban kell meghozniuk. A Parlament hasznos segítőtárs lehet, és ne felejtjük el, hogy a folyamat végén az EP hozzájárulására van szükség. Leyla Zana idén áprilisban történt szabadon engedése részben annak köszönhető, hogy nem hagytuk, hogy a Parlament egyik Szaharov-díjasaként elfelejtkezzenek róla.

Az Európai Parlament december 2-án elfogadásra kerülő, Törökországról szóló véleményének tartalmát nehéz megjósolni, ám mindenképp jobb a valódi kérdésekre összpontosító nyílt és őszinte vita, mint egy olyan, amely féligazságokon és előítéleteken alapul. Az európai parlamenti szavazás másnapján minden esetre el fogok látogatni Törökországba, hogy elmagyarázzam a Parlament álláspontját a török hatóságoknak és a török közvéleménynek.

***

Annak ellenére, hogy a napirendjükön egyéb fontos kérdések is találhatóak, nem tudom kikerülni az Európai Parlament képviselőinek szabályzatát.

2004 januárjában a Tanácsban nem sikerült elérni az egymást követő elnökségek által megtárgyalt kompromisszumos szöveg jóváhagyásához szükséges minősített többséget.

Ennek következtében, miután megválasztottak az Európai Parlament elnökének, kapcsolatba léptem a Tanács több tagjával, valamint Önnel Elnök Úr.

Az Európai Parlamentnek továbbra is szilárd meggyőződése, hogy egységes szabályzatra van szükség képviselői számára, amit az Unió 25 tagúra történt bővítése tett szükségessé.

Az Európai Parlament ismét hajlandó a rugalmasságra a megállapodás érdekében. Meg kell, hogy értsék azonban, hogy a Parlament hivatalosan nem nyújthat be újabb javaslatot anélkül, hogy biztos lenne abban, hogy a Tanács azt el is fogadja. Úgy érzem ezért, hogy szükség van a kérdéssel foglalkozó nem hivatalos megbeszélésre még a jelenlegi elnökség vége előtt vagy a jövő év legelején. Bármilyen egyéb időpont már késő lenne.

Az Európai Tanácsnak tudatnia kell velünk, hogy egyetért-e vagy sem az Európai Parlament képviselőinek egységes szabályzatával a szerződésben körvonalazott módon. Szeretném hangsúlyozni, hogy a kérdés égetően sürgős. Amennyiben a válasz pozitív, akkor biztos vagyok benne, hogy megállapodásra jutunk. Ha negatív, úgy az Európai Parlamentnek ezt tudnia kell.

Végezetül, az Európai Parlament szeretné felpozícionálni a jövőnkkel kapcsolatos lehetőségekről szóló **európai politikai vitát**, amelyből megerősödve kerülünk ki, és amelynek eredményeképpen reményeim szerint a közvélemény is jobban ért majd minket. Az alkotmány sikere függ ettől, ami jövőnk szempontjából életbevágóan fontos lépés.

Dolgozunk együtt ennek érdekében.

***